

Drahé sestry, drahí bratia,

v Kyjeve bol včera jeden z najpokojnejších dní od začiatku vojny. Ani raz som nepočul sirénu, hoci keď som sa pozrel do aplikácie „Kyiv Digital“, ktorú mám nainštalovanú v telefóne, dozvedel som sa, že počas celého dňa boli dva letecké poplachy. Len dva, predtým ich totiž bývalo viac ako desať. Ani prv časté výbuchy nebolo počuť a len z času na čas v diaľke čosi „zahrmelo“. Nečudo, že sa v uliciach objavilo množstvo ľudí. Vidno, že atmosféra pokoja, umocnená informáciami o stiahnutí časti okupačných vojsk z okolia Kyjeva, priniesla každému úľavu. Chcel by som dodať, že tieto informácie pochádzali od ukrajinskej armády, pretože vyhláseniam a sľubom Rusov tu už asi nikto neverí. Niet sa čo diviť, že po toľkých klamstvách sa dôvera úplne vytratila. Žiaľ, keď som si večer sadol k počítaču, aby som si prečítal správy, môj optimizmus, že boje o hlavné mesto zanedlho skončia, trochu vyprechal. Starosta mesta Vitalij Kličko včera vyzval na ľudí, ktorí odišli z Kyjeva, aby sa s návratom neponáhľali, keďže riziko úmrtia je stále vysoké. „Je lepšie počkať ešte pár týždňov, ako sa situácia vyvinie“, dodal. Každopádne sa tešíme z ticha, ktoré dosiaľ trvá.

Kyjev každým dňom čoraz viac ožíva. Ako príroda na jar. V ostatných rokoch v mnohých mestách na Ukrajine vyrástli na uliciach, ako huby po daždi, stánky s kávou. V našom okolí sú na každom kroku. Kým pred dvoma dňami bol otvorený len jeden z nich, dnes už ich bola otvorená väčšina.

Vo štvrtok večer som sedel s dvoma poľskými novinármi v kláštornej refektárii a pili sme čaj. Niektorí, kto pozná mužskú povahu, by povedal, že v našich pohároch určite bolo niečo iné než čaj. Môžem Vás však uistiť, že tam nebolo nič silnejšie; prohibícia bola totiž zrušená v Kyjeve až od piatku a až potom sa alkohol vrátil do obchodov. Nebol som však na nákupoch, takže neviem, či sa pri stánkoch s alkoholom tvorili rady. Pre nás kňazov má zrušenie prohibície do istej miery pozitívny význam. Konečne nebude problém kúpiť omšové víno. A to vôbec nie je téma na žarty, lebo každý vie, že na slávenie svätej omše nestačí dobrá vôňa a vysvätený kňaz, ale treba chlieb (hostie) a víno. Aj jedno aj druhé sa dá teraz zohnať len ťažko, pretože alkohol z regálov zmizol a sestry, ktoré pečú hostie, sa odsťahovali z oblastí, kde prebiehajú boje. Našťastie brat Jaroslav z Varšavy myslel na všetko a postaral sa o zásobenie nášho kyjevského kláštora aj týmito dobrami. Do jedného z humanitárnych transportov, opúšťajúcich varšavskú Fretu, vložil balíček so všetkým potrebným na slávenie Eucharistie. Aké dobré je mať takýchto bratov!

Vráťme sa k novinárom... Keďže jeden z nich píše a druhý fotografuje, navzájom si teda nekonkurujú, začali cestovať do najnebezpečnejších miest spoločne. Keby som nevedel, že sa spoznali pred dvoma týždňami v Kyjeve na konferencii premiérov Poľska, Slovinska a Česka, dal by som ruku do ohňa, že sú to starí priatelia. Tak ich tieto zážitky zblížili. Práve sa vrátili z Černihiva. Je to jedno z najstarších miest bývalej Rusi, nachádza sa na severe krajiny, bolo obkľúčené ruskými jednotkami a ťažko poškodené. Dúfam, že v srdci Černihiva ešte stále stojí pravoslávna katedrála sv. Borisa a Gleba z 12. storočia, ktorá v 17. storočí patrila dominikánom. Civilné obyvateľstvo tohto mesta sa ocitlo v mimoriadne ťažkej situácii. Spomínam si, že asi pred desiatimi dňami mi priateľka vravela, že jej volal kamarát z Černihiva. Sedel s rodinou v pivnici a obtelefonovával známych, aby sa s nimi rozlúčil. Dúfam, že predsa len sú ešte nažive.

Rusi zničili most, ktorým by sa dala priviesť do Černihiva humanitárna pomoc. Teraz sa musí dopravovať na loďkách cez rieku Desnu, čo je náročné, nebezpečné a málo efektívne.

Spomenutí novinári trochu porozprávali, čo videli, a potom sme hovorili aj o tom, ako o vojne písať a ako ju fotiť. Je to zložitá téma, najmä pre tých, ktorí chcú ukázať pravdu. Keď som ich počúval, mal som dojem, že sú to ľudia, ktorým naozaj záleží na tom, aby svetu povedali, ako to je. Obdivujem ich odvahu a odhodlanie. Hovorili, že keď sa vracali z Černihiva, ich vodič bol veľmi rozčúlený, keď videl na brehoch Dnepra rybárov. „Ako to“, kričal, „že v Kyjeve ľudia idú na ryby, keď o 130 km ďalej v tom istom čase zomierajú zabití guľkami, mínami, bombami, od vyčerpanie či hladu.“ Koniec koncov netreba až tých 130 km. Stačilo by Vám zájsť do Irpiňa, Buče, Vorzeľu, ktoré sú od centra hlavného mesta vzdialené necelých 20 kilometrov, a videli by ste peklo. Vojna to je zvláštny a nespravodlivý svet kontrastov.

Nedávno ma pobavil príbeh o krutých bojoch, ktoré sa odohrávajú v pivniciach nášho kláštora. Nepriateľom nie sú Rusi, ale... myši. Už pár dní okupujú naše pivnice a zjavne sa im zapáčila ľudská spoločnosť, keďže pivnice teraz niektorým z nás slúžia na bývanie. Dominik s bratmi sa ich snažili zbaviť rôznymi spôsobmi. Dokonca sa mu podarilo kúpiť pascu na myši. Tej sa však hlodavce usilovne vyhýbali. Nezlákala ich dokonca ani chutná poľská klobása. Padli až vtedy, keď Dominik vložil do pasce kúsok sala, teda špeciálne upravenej slaniny, ktorá je zároveň jednou z najtradičnejších pochúťok ukrajinskej kuchyne. Ako má Rusko vyhrať túto vojnu, keď aj myši vedia, že najlepšie je práve to, čo je ukrajinské!

Často som Vám písal o starších ľuďoch, ktorí potrebujú pomoc. Dnes spomeniem našich dominikánskych seniorov z Fastiva, ktorí túto pomoc prinášajú. Sestra Monika, ktorá nie je oveľa mladšia od pápeža Františka, je na Ukrajine už dlhé roky. Predtým bola generálnou predstavenou, čiže stála na čele Kongregácie sestier dominikánok misionárok. Otec Ján je tak isto ako ona dlhé roky na misiách. Veľa rokov bol farárom v Čortkive a dodnes si tam mnohí spomínajú na jeho dobré srdce. Sestru Moniku a otca Jána spája tvrdohlavosť, ktorá sa z roka na rok zväčšuje. Samozrejme, že ide predovšetkým o neoblomnosť v horlivosti v službe ľuďom. Na chodbe kláštora sestier vo Fastive už niekoľko týždňov stoja kartónové krabice plné humanitárnej pomoci. Ako každý rok pred sviatkami, aj teraz naši dominikánski seniori sadnú do auta a pôjdu do okolitých obcí navštíviť starších a chorých farníkov. Pre týchto veriacich je to príležitosť, aby mohli ísť na spoveď a na sväté prijímanie, ale tiež aby sa jednoducho porozprávali so sestričkou a pátrom. Koniec koncov poznajú sa už toľké roky. Sestra Monika ešte donedávna šoférovala kláštornú ladu. Tento rok im však pomáha jeden z farníkov. Bude to pre nich ľahšie, pretože treba dvíhať aj ťažké balíky s jedlom. Ale bude to aj bezpečnejšie, lebo ako poznám našich seniorov, keby bolo treba, išli by aj tam, kde sú ešte Rusi. Je dobré, že v našej dominikánskej rodine máme takých krásnych ľudí, akými sú sestra Monika a otec Ján.

Nakoniec spomeniem Zakarpatskú oblasť. Je to región Ukrajiny, hraničiaci so Slovenskom, Maďarskom, Rumunskom a trochu aj s Poľskom. Pochádzajú odtiaľ viacerí naši bratia a biskupom Mukačevskej diecézy je otec Mykola, dominikán. Nedávno mi hovoril, že podľa odhadov do Zakarpatskej oblasti prišlo 200 – 300 tisíc utečencov. Pred vojnou tam žilo asi 1 milión obyvateľov. Biskup Mykola nás veľmi podporuje, a nielen nás. Pomáha organizovať humanitárnu pomoc pre Fastiv, posilňuje tiež mnohých ukrajinských veriacich svojím múdрым slovom a modlitbou. Mykola je veľmi vdáčný za prítomnosť otca Ireneja v

Mukačeve. Keď sme sa rozhodli dočasne opustiť zbombardovaný Charkov, Irenej sa spolu s niekoľkými farníkmi dostali do Zakarpatskej oblasti. Momentálne žije v kláštore sestier dominikánok zo Slovenska a veľmi horlivo pomáha pri pastorácii v mukačevskej katedrále. Jazdí tiež do okolitých obcí, aby tam vykonával kňazskú službu. Keď som sa s ním dnes rozprával, práve končil stretnutie s bratstvom laických dominikánov. V celom tomto príbehu vidím lásky plnú Božiu prozreteľnosť.

Včera večer som dostal správu od otca Vojtecha z Ľvova: „Janko práve ide do ktorejśi z bojových oblastí, tak môžete naňho pamätať.“ Reč je o našom terciárovi z Ľvova. V rámci mobilizácie bol nedávno povolaný. Už predtým slúžil v armáde, takže vie, o čom je vojna. Prosím, všetci na celom svete sa modlime za Janka, za jeho manželku a malého synčeka. Nech statočne bojuje za slobodu Ukrajiny a nech sa zdravý vráti domov!

So srdečnými pozdravmi a prosbou o modlitbu

Jarosław Krawiec OP, Kyjev, 2. apríla, 17:20 hod.